

Jaarverslag EXPOO 2014

EXPOO, het Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning van de Vlaamse overheid, bouwt mee aan een positieve leefomgeving waar het voor kinderen en jongeren goed is om op te groeien. Door samen in een open netwerk kennis en expertise te verzamelen, ontwikkelen en verspreiden, wil EXPOO mensen en organisaties inspireren, ondersteunen en verbinden. EXPOO wil een platform van en voor het werkveld zijn en ontwikkelt daarom projecten en acties op basis van de behoeften van het werkveld en in afstemming met andere ondersteunende actoren op het terrein. Voor het verwezenlijken van haar opdrachten, werkt EXPOO samen met verschillende partners. Sinds maart 2014 heeft EXPOO een reflectiegroep (ter vervanging van het vroegere adviescomité) die meedenkt met EXPOO over de kwaliteit van de dienstverlening en producten. De reflectiegroep stimuleert tevens het helikopterzicht op opvoedingsondersteuning en signaleert evoluties en noden rond opvoedingsondersteuning van professionals, ouders en kinderen. Internationaal houdt EXPOO de vinger aan de pols door betrokken te zijn bij een aantal internationale werkingen.

Een greep uit de acties en projecten van EXPOO in 2014.

Kennisuitwisseling over opvoedingsondersteuning

EXPOO staat garant voor een betrouwbare bron van kwaliteitsvolle informatie en expertise over opvoedingsondersteuning. Kennis uit onderzoek, literatuur en de praktijk wordt door EXPOO verzameld, verrijkt en toegankelijk gemaakt.

De website www.expoo.be is daarbij een belangrijke tool en fungeert als een online kennisplatform over opvoedingsondersteuning. Om het werkveld te kunnen blijven ondersteunen, startte EXPOO in 2014 aan de bouw van een vernieuwde website. EXPOO wil er op die manier voor zorgen dat de groeiende hoeveelheid aan kennis en expertise op een gebruiksvriendelijke manier gestructureerd wordt zodat het werkveld zich optimaal ondersteund voelt. EXPOO werkt hiervoor samen met Kañooh, partner van de Vlaamse overheid. De oplevering van de website is voorzien voor 2015.

Naast het bijeenbrengen van bestaande kwaliteitsvolle inhoud en materialen, ontwikkelde EXPOO in 2014 zelf (en in partnerschap) een aantal nieuwe kennisdocumenten en tools.

> **Themabundel: Opvoedingsondersteuning bij ouders van jongeren**

Opvoedingsondersteuning focust zich vaak op gezinnen met jonge kinderen. Investeren in de vroege levensperiode van kinderen is van groot belang, maar opvoeden houdt niet op wanneer kinderen zes of twaalf jaar zijn. EXPOO ging daarom op zoek naar onderzoek en documentatie over aanbod en behoeften aan opvoedingsondersteuning bij ouders van jongeren en bracht deze samen in een nieuwe themabundel.

> **Praktijkbeschrijvingen**

EXPOO stimuleert dat goede praktijken opvoedingsondersteuning beschreven en onderbouwd worden. In 2014 reflecteerden praktijkwerkers van de kookprojecten Ratatouille en Vitamientje samen over hun methodiek om via kookactiviteiten voor kansarme gezinnen gezondheidsopvoeding, ontmoeting en informele uitwisseling rond opvoeden mogelijk te maken. Dit traject vond resultaat in een neergeschreven praktijkbeschrijving die beschikbaar is op de website www.expoo.be. Ook werd er een praktijkbeschrijvingskring opgestart rond de informatieve functie, oftewel 'infotheek'. Medewerkers van zeven verschillende organisaties (opvoedingswinkel, spelotheek, kinderopvang, ...) denken mee. Dit proces wordt verder gezet in 2015.

> **Vernieuwing webcursus 'wegwijs in opvoedingsondersteuning'**

EXPOO startte in 2014 met een vernieuwing van de webcursus 'wegwijs in opvoedingsondersteuning' om de informatie af te stemmen op het nieuwe decreet preventieve gezinsondersteuning. Deze gratis online cursus laat bezoekers in een halve dag kennismaken met de basisinformatie rond opvoedingsondersteuning en biedt een aantal inspirerende tools om aan de slag te gaan als opvoedingsondersteuner. De finale versie van de vernieuwde webcursus wordt verwacht in 2015.

EXPOO stimuleert kennisontwikkeling en -uitwisseling door het organiseren van interactieve uitwisselingsmomenten.

> **7e Vlaams Congres Opvoedingsondersteuning**

In 2014 werkte EXPOO het programma uit voor het 7e Vlaams Congres Opvoedingsondersteuning (januari 2015). Met het thema 'pedagogische civil society' als rode draad, wil EXPOO professionals uit het brede werkveld opvoedingsondersteuning ideeën en handvaten bieden om samenwerkingen vorm te geven binnen de Huizen van het Kind. EXPOO stelde daarom een gevarieerd programma samen met theoretische bijdragen (van sprekers uit binnen- en buitenland), inspirerende organisaties, en praktijkgerichte workshops. Voorafgaand aan het congres werd in partnerschap met het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen een studie uitgevoerd naar stimulerende en belemmerende factoren voor dit soort samenwerking.

> **Open Forum Ontmoeting**

Gezien het 'versterken van sociale cohesie en ontmoeting' een belangrijk pijler is in het decreet preventieve gezinsondersteuning, organiseerde EXPOO in 2014 opnieuw een openforum dag ontmoeting. Dit werd vormgegeven in samenwerking met VBJK, VCOK en de afdeling Preventieve Gezinsondersteuning van Kind en Gezin. Professionals konden opgedane ervaring delen met anderen, expertise en methodieken uitwisselen, en samen naar zoeken naar antwoorden op actuele vragen zoals 'hoe een nieuwe ontmoetingsplaats opstarten' en 'hoe de fysieke ruimte van een ontmoetingsplaats vormgeven'.

> **Samenwerken met partners**

EXPOO werkte ook mee aan kennisuitwisselingsmomenten van partners, dit bijv. door deelname aan het debat op het Symposium Gezondheid & Gezinnen van VIGeZ in november 2014.

Aanbod aan training en bijscholing

EXPOO ontwikkelde in 2014, in samenwerking met partners, een aanbod aan vormingen en trainingen inzake opvoedingsondersteuning voor diverse actoren (lokale coördinatoren, opvoedingsondersteuners, belendende sectoren, ...).

> **Volgende vormingen werden in open aanbod georganiseerd in 2014:**

- inspiratiedag 'over opvoeden spreken, een steunbron zijn voor ouders';
- tweedaagse training in het uitvoeren van pedagogische adviesgesprekken;
- tweedaagse vorming over 'ontmoeting';
- tweedaagse vorming over 'inzetten van vrijwilligers';
- en tweedaagse vorming over 'samenwerken'.

> **Daarnaast zorgde EXPOO in 2014 voor volgende vormingen op maat:**

- vorming 'over opvoeden spreken' aangepast op maat voor het CAW te Gent;
- vorming over 'communiceren met ouders' aangepast op maat voor het CLB-GO;
- en vorming over 'leerkrachten als steunbron voor ouders' aangepast op maat voor Scholengroep Arkorum en opvoedingswinkel Roeselare.

Basisinformatie over opvoeden en opvoedingsondersteuning aanbieden

---

EXPOO zorgde opnieuw – samen met een redactieraad en experts – voor de aanmaak van kwalitatieve basisinformatie over opvoeden op de website www.groeimee.be. De stijgende cijfers over het gebruik van de website tonen dat deze een belangrijke (en groeiende) bron van informatie blijft.

> Samenwerking met de Opvoedingslijn

Via een samenwerking met de Opvoedingslijn maakt EXPOO mee mogelijk dat ouders via de ‘stel-je-vraag’ knop op de website www.groeimee.be hun eigen opvoedvraag kunnen stellen en gratis een antwoord op maat krijgen. EXPOO wil op die manier inzetten op een gelaagd aanbod aan opvoedingsondersteuning, op maat van ouders.

> Groeimee TV

EXPOO erkent het belang dat basisinformatie over opvoeden via verschillende modaliteiten beschikbaar wordt gesteld en investeerde daarom in 2014 in de ontwikkeling van vijf nieuwe filmpjes over opvoedthema's.

> Webinar

In 2014 organiseerde EXPOO de eerste Vlaamse webinar (online lezing) over opvoeden, gericht naar ouders van pubers en naar het brede werkveld opvoedingsondersteuning. Met dit experiment wil EXPOO mee zoeken naar innovatieve manieren om basisinformatie over opvoeden op een laagdrempelige en aantrekkelijke manier tot bij ouders te brengen.

Sensibilisatie

Tijdens de Week van de Opvoeding 2014 stond het thema ‘Opvoeding in beweging’ centraal. Met dit thema werden ouders, kinderen en jongeren gestimuleerd om te zoeken naar hoe ze een gezonde levensstijl kunnen inpassen in hun gezin. Anderzijds vroeg het thema aandacht voor het gegeven dat opvoeden geen onveranderlijk gegeven is. Opvoeden kan verschillen naargelang onder andere land, cultuur, leeftijd van kinderen, en veranderingen in de samenleving. Opvoeden is dus nergens ‘gelijk’ en gezinnen zijn steeds in beweging. Tijdens de Week van de Opvoeding 2014 organiseerden verschillende gemeentes, organisaties en besturen activiteiten voor ouders, kinderen en jongeren. EXPOO zorgde voor coördinatie en ondersteuning door het uitwerken van campagnemateriaal en inspirerende voorbeeldactiviteiten.

Netwerking en signaalfunctie

EXPOO investeert in contacten met (en tussen) het werkveld en belendende sectoren. EXPOO onderhoudt contacten in binnen- en buitenland met het oog op het versterken van het draagvlak opvoedingsondersteuning. Er is regelmatig overleg met de medewerkers van de Provinciebesturen (provinciale steunpunten opvoedingsondersteuning), inloopteams, opvoedingswinkels, en organisatoren van spel en ontmoeting.